

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/185/2020
Identifikačné číslo spisu: 8118203098
Dátum vydania rozhodnutia: 28.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8118203098.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holiča, v spore žalobcu Ing. W. I., bytom v Č. M., D., I. G. X, zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Gerom, so sídlom v Bytči, Štefánikova 217/1, proti žalovaným 1/ V. K., bytom v U. X, 2/ D. K., bytom v U. X, 3/ Bc. F. K., bytom v U. 2, žalovaní 1/ až 3/ zastúpení advokátkou JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, so sídlom kancelárie v Prešove, Slovenská 69, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8 C 14/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. februára 2020 sp. zn. 13 Co 38/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 09. novembra 2018 č. k. 8 C 14/2018 - 67 žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku (v znení účinnom v roku 1996), § 37, § 39, § 42a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba nie je dôvodná. S poukazom na judikát R 47/2009 uzavrel, že darovacia zmluva z roku 1997 je platným právnym úkonom, voči ktorému mal veriteľ možnosť odporovať. Súd zároveň dospel k záveru, že darovanie nehnuteľnosti rodičmi svojmu dieťaťu, nie je konaním v rozpore s dobrými mravmi, aj napriek tomu, že cieľom darovania bola snaha dlžníka zabrániť zexekvovaniu darovanej veci za účelom uspokojenia veriteľovej pohľadávky. Súd taktiež konštatoval, že žalobca nemá v danej veci naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva v prospech iných osôb (žalovaných), nakoľko jeho právo na zaplatenie pohľadávky nie je ohrozené a jeho právne postavenie by sa vyhovením žalobe nijako nezmenilo, iba by sa rozšírili možnosti uspokojenia jeho pohľadávky. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 257 CSP. Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie žalobca.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 19. februára 2020 sp. zn. 13 Co 38/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a žalovaným 1/ až 3/ priznal voči žalobcovi spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolací súd sa stotožnil s vecne správnym odôvodnením súdu prvej inštancie, keď skutkové a právne závery súdu prvej inštancie považoval za správne. Odvolací súd považoval odvolacie námietky žalobcu za nedôvodné. Vo vzťahu k základnej odvolacej námietke, či je zaťažený neplatnosťou právny úkon, ktorým povinný v exekučnom konaní, napriek doručeniu upovedomenia o začatí exekúcie, prevádza svoj majetok, sa odvolací súd stotožnil so závermi prijatými Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 107/2007, na odôvodnenie ktorého poukázal. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). V tejto súvislosti namietal, že odvolací súd vo veci nenariadil pojednávanie. Súdny zároveň nevykonali žalobcom navrhnuté dôkazy, pričom tento postup neodôvodnili. V dovolaní taktiež namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom riešená rozdielne, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, či je zaťažený neplatnosťou právny úkon, ktorým povinný v exekučnom konaní, napriek doručeniu upovedomenia o začatí exekúcie, prevedie svoj majetok. Poukázal, že v danom prípade išlo evidentne o porušenie § 256 a § 256a Trestného zákona (č. 140/1961 Sb.), ktorého následkom môže byť jedine absolútna neplatnosť právneho úkonu. Uviedol, že na základe jediného rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 107/2007 nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi. V dovolaní ďalej poukázal a citoval aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 302/2010; rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, a to rozsudok uverejnený pod číslom 34/1999 v Sbíreke soudních rozhodnutí a stanovisek, rozhodnutia sp. zn. 21 Cdo 1811/2000, 30 Cdo 4143/2014, 30 Cdo 2684/2007, 20 Cdo 1426/06, ktoré sú podľa názoru dovolateľa aplikovateľné na prejednávajúcu vec a má z nich vyplývať, že v danej veci ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/ až 3/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu považovali dovolanie žalobcu za nedôvodné a navrhovali, aby ho dovolací súd odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobca, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v

tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací důvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod (1Cdo/17/2019, 2Cdo/225/2018, 3Cdo/142/2018, 4Cdo/10/2018, 5Cdo/9/2019, 7Cdo/1/2018, 8Cdo/94/2018). V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolateľ v prvom rade vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Žalobca namietal, že procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017). Otázkou ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“

posudzoval ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018), nezistil však žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

14. Žalobca v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ v prvom rade namietal, že postupom odvolacieho súdu, ktorý vo veci nenariadil pojednávanie, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

15. Dovolací súd poukazuje na to, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

16. Podľa § 384 ods. 1 CSP odvolací súd sám zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

17. Podľa § 384 ods. 2 a 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonal súd prvej inštancie, a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (a/ ak sa týkajú procesných podmienok, b/ ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d/ ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie).

18. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. Keďže v danom prípade sa odvolací súd stotožnil so zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie, nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania v danej veci nevyžadoval dôležitý verejný záujem (existencia dôležitého verejného záujmu je dôvodom na nariadenie pojednávania len vtedy, ak by otázky, ktoré sú predmetom konania, mohli mať širší spoločenský dopad a ak by ochrana práv a právom chránených záujmov sporových strán mohla byť významná i pre iné subjekty, o ktorý prípad v preskúmvanej veci nešlo), rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania bolo postupom, ktorý bol v súlade so zákonom. Pokiaľ sa dovolateľ domnieval, že v danom spore mal odvolací súd nariadiť pojednávanie, dovolací súd uvádza, že postupom odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu (§ 385 ods. 1 CSP) nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces (porovnaj IV. ÚS 362/09). Námitka dovolateľa, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, je preto neopodstatnená.

19. Pokiaľ dovolateľ zároveň mienil v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP namietat' aj neúplne a nesprávne zistenie skutkového stavu súdmi nižšej inštancie, najvyšší súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

20. Žalobca v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP ďalej namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšej inštancie spočívajúce v absencii zdôvodnenia nevykonania ním navrhovaných dôkazov.

21. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberat' najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami

sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

22. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

23. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že sudy nižšej inštancie svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnili. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. V prejednávanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho (dovolaním napadnutého) rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami, a to aj otázkou nevykonania dôkazov (body 14. a nasl. rozsudku). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP. K námietke dovolateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia súdu spočívajúceho v absencii zdôvodnenia nevykonania ním navrhovaných dôkazov, dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (body 14. až 16.) a odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (bod 19.).

23.1. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že sudy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Žalobca tak neopodstatnene namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

23.2. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

24. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie v tejto časti ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

25. Žalobca ďalej namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

26. Podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak je dovolacím súdom rozhodovaná

rozdielne.

27. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie.

27.1. Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (1Cdo/150/2018, 2Cdo/185/2018, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/235/2016, 5Cdo/16/2017, 6Cdo/6/2018, 7Cdo/254/2018, 8Cdo/191/2018).

27.2. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/8/2020).

28. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (por. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017, 9 Cdo 72/2020). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolaťom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

29. Rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej v civilnom sporovom konaní predchádza činnosť, v rámci ktorej súd rieši celý rad otázok, ktoré majú rôzny význam pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Je potrebné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017, 9 Cdo 72/2020). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, ktorý by mohol a mal podrobiť posúdeniu všetko, čím sa zaoberal súd prvej a druhej inštancie. Z povahy dovolania a dovolacieho konania vyplýva, že najvyšší súd nemôže posudzovať všetky procesnoprávne a hmotnoprávne otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním).

30. Dovolaťa, ktorý vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP, zaťažuje procesná povinnosť jednoznačným a určitým spôsobom zadefinovať tzv. dovolaciu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne (m. m. 1Cdo/162/2018, 3Cdo/141/2018, 4Cdo/37/2017, 5Cdo/190/2018, 8Cdo/14/2018) a zároveň uviesť, ktorý z predpokladov uvedených v tomto ustanovení zakladá prípustnosť ním podaného dovolania (1Cdo/150/2018, 2Cdo/185/2018, 3Cdo/52/2017, 7Cdo/50/2018, 8Cdo/130/2018). Tejto požiadavke zodpovedá i povinnosť vyjadrená v § 429 CSP v spojení s čl. 11 ods. 2 Základných princípov CSP. Splnením týchto procesných povinností vytvára pre dovolací súd podklad, ktorý je nevyhnutne potrebný pre posúdenie prípustnosti dovolania a prípadne (pokiaľ dovolací súd

dospeje k záveru, že dovolanie je prípustné) tiež pre zameranie meritórneho dovolacieho prieskumu.

31. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, ale v jej riešení senátmi dovolacieho súdu sa prezentuje nejednotnosť (právne názory senátov dovolacieho súdu sa pri jej riešení neustálili a nezjednotili) brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne.

31.1. Najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 8 Cdo 78/2017 a sp. zn. 3 Cdo 196/2018 už uviedol, že ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, je povinný označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery). Podobne v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 141/2017 uviedol, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z uvedeného ustanovenia, neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré o danej právnej otázke zaujali rozdielne právne závery, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Taktiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 149/2018 dospel najvyšší súd k záveru, že dovolateľ uvedenú procesnú povinnosť rozhodne nespĺnil tým, že de facto poukázal na jediné rozhodnutie dovolacieho súdu a bez uvedenia akejkoľvek súvislosti vo všeobecnosti (len uvedením spisovej značky) poukázal i na ďalšie uznesenia najvyššieho súdu, bez toho, aby vôbec konštatoval rozdielnosť právnych názorov v týchto rozhodnutiach a aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom špecifikoval v čom konkrétne táto rozdielnosť pri riešení danej právnej otázky spočíva.

31.2. Skutočnosť, že dovolateľ, vyvodzujúci prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, neuvedie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sú rozdielne, považuje najvyšší súd za absenciu náležitostí dovolania v zmysle § 431 až § 435 CSP (porovnaj 1 Cdo 206/2016, 8 Cdo 141/2017, 8 Cdo 50/2017).

32. V tomto prípade dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vymedzenú podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP riadne nešpecifikoval v zmysle požiadaviek uvedených v bode 31. tohto odôvodnenia. Hoci dovolateľ špecifikoval právnu otázku riešenú odvolacím súdom, v dovolaní nešpecifikoval konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o tejto právnej otázke rozhodoval rozdielne (prijal rozdielne právne závery). Dovolateľ v dovolaní poukázal na jediné rozhodnutie dovolacieho súdu, a to rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 107/2007 (poznámka dovolacieho súdu: publikované ako judikát R 47/2009), v dôsledku čoho dovolateľ nespĺnil procesnú povinnosť označenia rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o tej ktorej otázke rozhodoval rozdielne.

32.1. Dovolateľ v dovolaní síce poukázal aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky, tieto však nemožno považovať za rozhodnutia dovolacieho súdu.

32.2. Najvyšší súd v tejto súvislosti pre úplnosť uvádza, že do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky, Ústavného súdu Českej republiky, ani Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. R 71/2018, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 165/2018, 5 Cdo 27/2019, 6 Cdo 79/2017, 6 Cdo 129/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, resp. je týmito súdmi rozhodovaná rozdielne, nemôže ísť o rozdielnu rozhodovaciu činnosť relevantnú v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Na základe uvedeného najvyšší súd nemohol prihliadať na dovolateľom označené rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky.

33. Dovolací súd navyše poznamenáva, že z rozhodnutia dovolacieho súdu (R 47/2009), ktoré dovolateľ označil v podanom dovolaní, vychádzal pri rozhodovaní aj samotný odvolací súd, ktorý na jeho závery v odôvodnení rozhodnutia poukázal a s ktorými sa odvolací súd stotožnil (t. j. od ktorých sa odvolací súd

pri riešení nastolenej právnej otázky neodklonil).

34. Dovolací súd dospel k záveru, že v odôvodnení dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci absentuje poukázanie na rozhodnutia, ktorými dovolací súd rozhodoval v predmetnej právnej otázke rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP), čo obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP.

35. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Ako už dovolací súd uviedol v bode 28 tohto odôvodnenia, pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priechiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

36. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa, týkajúca sa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP. Uzavrel preto, že na podklade dovolania žalobcu nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v tejto časti odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

37. Najvyšší súd na základe uvedeného dovolanie žalobcu, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP), a ktorého dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f/ CSP), odmietol.

38. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.